

4 Skördar

I kapitel 4 redovisas hektar- och totalskördar samt normskördar för olika jordbruksgrödor för de företag som är med i Lantbruksregistret. Skördar inom trädgårdsodlingen redovisas i kapitel 5.

Sammanfattning

Allmänt

På en del håll i landet kom det stora regnmängder i augusti och september när det var dags för höstsådd under hösten 2010. Det medförde svårigheter när marken skulle bearbetas och en del av den planerade sådden blev därför inte av. Snön låg kvar länge och vårbruket kom igång sent. Våren och försommaren var varm och på många håll ledde alltför små nederbörds mängder till problem med försommartorka. Även juni och juli bjöd på temperaturer över det normala i stora delar av landet. Spridda regnskurar medförde att vissa lokaler hade goda tillväxtbetingelser medan grödorna i andra närbelägna områden drabbades av torkskador och brådmognad. Under sensommaren och hösten kom stora regnmängder, särskilt i de sydvästra och norra delarna av landet. Många lantbrukare har angett problem med bärigheten som orsak till att arealer har fått lämnats oskördade. Ofta brukar lantbrukarna lämna kommentarer spontant när det varit särskilda omständigheter som påverkat skörderesultatet. Kommentarer om skador av vildsvin, hjortdjur, tranor och gäss förekommer ofta som en förklaring till låga skördenivåer.

Hektarskördar

Hektarskördarna påverkas av andelen obärgad areal på så vis att det blir lägre hektarskörd ju större den obärgade arealen är.

Spannmål (tabell 4.1)

Många lantbrukare har under 2011 – liksom föregående år – rapporterat om höstsådda arealer som körts upp och såtts om med andra grödor. Det har även funnits utvintringsskador i

de höstsådda grödor som inte körts upp, vilket har medfört lägre skördeutbyte per hektar.

På riksnivå var hektarskörden av höstvetete på samma låga nivå som under 2010 och uppgick under 2011 till 5 630 kg per hektar. Exempel på län med låga hektarskördar av höstvetete är Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Kalmar, Gotlands och Värmlands län. I Skåne var hektarskörden tvärtom något högre än normalt. Bland de lantbruksföretag som rapporterat in skördedata till SCB finns dock stora variationer i skördeutbytet per hektar.

När det gäller *höstråg* uppgick 2011 års hektarskörd till 5 290 kg per hektar, vilket är 4 % lägre än femårsgenomsnittet men 9 % högre än föregående års ovanligt låga skördenivå.

Skördeutfallet per hektar av *rågvete* har nu legat på en förhållandevis låg nivå två år i rad. På riksnivå var 2011 års hektarskörd av rågvete 9 % lägre än genomsnittet för de fem senaste åren.

Hektarskördarna av *vårkorn* och *havre* ökade på riksnivå med 11 % respektive 12 % jämfört med fjolårets låga nivåer. Båda grödorna ligger 5 % över sina respektive femårsgenomsnitt. I Västra Götalands län, där 38 % av havrearealen odlades, uppgick hektarskörden av havre till 4 120 kg per hektar. Det är i nivå med hektarskörden på riksnivå.

Vårvete visar ett skörderesultat som är i samma storleksordning som föregående år. Jämfört med femårsgenomsnittet var dock avkastningen för vårvete 6 % lägre.

Majs, ärter och åkerbönor (tabell 4.3)

Majs är en gröda som under senare år börjat odlas alltmer och den totala arealen uppgick under 2011 till 15 830 hektar. Merparten av arealen skördas som grönfoder, men drygt 2 000 hektar tröskades under 2011. Majs odlas fram-

förallt i Skåne och där har avkastningen av tröskad majs beräknats till cirka 7 900 kg per hektar.

Skördeutfallet per hektar av *ärter* var 13 % högre än föregående års hektarskörd och i nivå med femårsgenomsnittet. De högsta skördenivåerna per hektar av *ärter* fanns under 2011 i Östergötlands och Örebro län. Störst areal *ärter* fanns däremot i Västra Götalands län. Där var hektarskörden av *ärter* 33 % lägre än föregående år och 31 % lägre än genomsnittet för de fem senaste åren. Den låga skördenivån berodde till stor del på att 20 % av ärtarealen i länet blev obärgad.

Åkerbönorna har under 2011 gett hög skörd per hektar i alla regioner där grödan odlas. På riksnivå blev avkastningen 3 330 kg per hektar, dvs. i nivå med rekordet från 2009. Odling av *åkerbönor* är vanligt förekommande inom den ekologiska odlingen eftersom grödan liksom andra baljväxter bidrar till försörjningen av växtnäringensämnet kväve.

Ärter och *åkerbönor* är de två vanligaste grödorna som ingår i begreppet trindsäd. Med trindsäd menas baljväxter som odlas för frönas skull till mogen skörd.

Oljeväxter (tabell 4.4)

Hektarskörden av *höstraps* visaar ett varierande resultat på regional nivå. I Hallands och Västra Götalands län var hektarskörden betydligt lägre än vad som är normalt, delvis beroende på obärgade arealer. Problem med utvinterningskador förekom också på en del håll i landet. På riksnivå var hektarskörden av *höstraps* på samma nivå som föregående år. Skördenivåerna av *vårrops* och *vårrys* var på riksnivå 35 respektive 19 % högre än förra året, då skördarna var låga. Hektaravkastningen av *vårrops* var under 2011 högre än både fjolårsresultatet och femårsgenomsnittet i alla län där odlingen förekommer i större omfattning. För landet som helhet var hektarskörden 14 % högre än genomsnittet för de fem senaste åren.

För *oljelin* var avkastningen per hektar 26 % högre än föregående års förhållandevis låga skörd per hektar.

Slättervall (tabell 4.5)

Hektarskörden för första skörd av *slättervall* skattas till 3 060 kg per hektar, återväxten till 1 980 kg och den totala inbärgade vallskörden till 5 040 kg per hektar. Hektarskörden för återväxten har beräknats för den totala slättervallarealen, dvs. hela arealen och inte enbart den där återväxten tillvaratagits. Det innebär att avkastningsnivån per hektar blir lägre än om beräkningen skett för enbart tillvaratagen återväxtareal. Rena betesvallar samt återväxt som tillvaratagits som bete ingår inte i undersökningen.

Potatis och sockerbetor (tabell 4.6)

Hektarskörden av *matpotatis* var för riket 29 130 kg per hektar. I Östergötlands och Hallands län redovisades de högsta hektarskördarna under 2011 med 36 190 respektive 32 710 kg per hektar, vilket är 13 % respektive 5 % högre skörd jämfört med föregående år.

I Skåne län, som har en omfattande odling av *färskpotatis* och därmed lägre hektarskördnivå, uppgick hektarskörden till 30 720 kg per hektar. Hektarskörden för *färskpotatis* beräknas även separat. På riksnivå uppgick den till 19 970 kg per hektar. Uppemot 20 % av landets *matpotatisareal* var *färskpotatisodlingar*. Under den senaste tioårsperioden har odlingen av *färskpotatis* ökat från att då uppta runt 10 % av *matpotatisarealen* till att nu uppta över 20 %. Utvecklingen beror troligen till stor del på en minskad husbehovs- och trädgårdsodling av *färskpotatis*.

Potatis för stärkelse odlas främst i Skåne, Blekinge och Kalmar län. Hektarskörden för riket uppgick till 39 130 kg per hektar.

Enligt uppgifter från Nordic Sugar var 2011 års avkastning för *sockerbetor* 62 900 kg per hektar för riket, vilket är 21 % högre än föregående år.

Stärkelsehalten för *potatis* levererad som *potatis* för stärkelse framgår av **tabell 4.7**. År 2011 låg medelstärkelsehalten på 19,8 % enligt uppgifter från Lyckeby Stärkelsen. Det är 0,4 procentenheter högre halt än vad som redovisades föregående år.

Sockethalten för *sockerbetor* uppgick till 16,8 % vilket är 0,3 procentenheter lägre än föregående år.

Normskördar (tabell 4.8)

SCB beräknar årligen normskördar. Med normskörd menas den skörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser.

Totalskördar

Totalskördarna är beroende av skörden per hektar och av odlingens omfattning.

Spannmål, vete och råg (tabell 4.2)

För riket totalt har spannmålsskörden (med undantag av majs) beräknats till 4 630 400 ton, vilket är 8 % mer än föregående år.

Bland spannmålsgrödorna är det *höstvete* som dominerar. Den totala höstveteskörden uppgick till 1 965 800 ton, vilket motsvarar 42 % av den totala spannmålsskörden. En stor andel av höstvetet utgörs av högavkastande fodervete men även mer lågavkastande vetearter såsom dinkel, lantvetesorter etc. ingår. Likaså ingår spannmål som odlats för produktion av energi i de redovisade kvantiteterna.

Den totala skörden av *vårvete* var 260 900 ton. Totalskörden av *höstråg* var 8 % större än föregående år och uppgick till 126 500 ton. Ökningen beror på en något högre skörd per hektar.

Korn, havre, rågvete och blandsäd (tabell 4.2)

Arealerna med vårkorn och havre ökade med 5 % respektive 11 % under 2011. Den totala skörden av *vårkorn* uppgick till 1 343 900 ton, en ökning med 17 % jämfört med 2010 års skörd. Totalskörden av *havre* uppgick till 692 000 ton. Det var en ökning med 24 % jämfört med fjolåret, dock från en extremt låg nivå. I **figur 4A** redovisas hur totalskördarna av några olika spannmålsgrödor har varierat under åren 1990–2011.

Totalskörden av *rågvete* minskade med 32 % jämfört med föregående års skörd, främst beroende på minskad odlingsareal. Odlingen av höstkorn minskade med uppemot 20 % jämfört med året innan, vilket ledde till att också totalskörden minskade med 20 %. Totalskörden av *blandsäd* uppgick till 68 900 ton. De redovisade blandsädesuppgifterna innefattar stråsädesblandningar och blandningar av stråsäd och baljväxter. Arealer som skördats som grönfoder har frånräknats.

Majs, ärter och åkerbönor (tabell 4.3)

Majs odlas framförallt i Skåne. Den totala skörden av tröskad majs har beräknats till 16 000 ton.

Den totala skörden av *ärter* uppgick till 42 800 ton, vilket är 21 % mindre än under 2010. Odlingen av ärter minskade med så mycket som 30 % under 2011. Arealen är därmed tillbaka på ungefär samma nivå som 2009.

Den totala skörden av *åkerbönor* uppgick till 53 000 ton och är därmed för första gången större än totalskörden av ärter. Odlingen av åkerbönor ökade med 22 % under 2011 och uppgick till 15 900 hektar. Störst omfattning har odlingen i Västra Götalands län.

Oljevaxter (tabell 4.4)

Den totala skörden av raps och rybs har beräknats till 250 400 ton. Det är 10 % mindre än föregående års skörd.

Av *höstraps* bärgades 173 500 ton. Totalskördarna av *vårraps* och *vårrybs* uppgick till 74 000 respektive 2 300 ton. I **figur 4B** redovisas hur totalskördarna av de olika oljevaxtgrödorna har varierat under åren 1990–2011. Statistiken för åren 1993–1994 är osäker eftersom det är oklart om den är heltäckande. Uppgifter om totalskörd av höstrybs är alltför osäker för att redovisas.

Den totala skörden av *oljelin* har beräknats till 23 000 ton, vilket är i nivå med föregående års totalskörd. Odlingens arealen har pendlat upp och ner under 2000-talet. Under 2011 var oljelinarealen 23 % lägre än fjolårets areal och uppgick till drygt 14 600 hektar.

Grönfoder

Skörd av ettåriga grönfoderväxter redovisas för första gången i skördestatistiken 2011. De grödor och grödgrupper som redovisas är stråsäd (exklusive majs) till grönfoder, majs till grönfoder och andra grödor än stråsädesgrödor skördade som grönfoder. Omräknat till tskörd motsvarar den totala skörden av ettåriga grönfoderväxter uppemot 7 % av den totala grovfodersskörden av slåttervall och ettåriga grönfoderväxter.

Slättervall (tabell 4.5)

Totalskörden av *slättervall* blev 8 % mindre än föregående års totala bärgade skörd men 6 % större än femårsgenomsnittet.

Det är den inbärgade skörden av slättervall som beräknats. Rena betesvallar samt återväxt som tillvaratagits genom bete ingår inte i undersökningen.

Potatis och sockerbetor (tabell 4.6)

Totalskörden av *matpotatis* har beräknats till 584 000 ton, vilket är 8 % högre än 2010 års totala skörd.

Till matpotatis räknas förutom färskpotatis och höst- och vinterpotatis för direkt konsumtion även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m.m. samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatissorter. Skörd från husbehovsodlingar, kolonilotter etc. ingår inte i denna statistik.

Fyra län dominerar matpotatisodlingen: Skåne, Västra Götalands, Hallands och Östergötlands län. Tillsammans står de för 75 % av rikets totala matpotatisskörd. Ändrad insamlingsmetod under 1999 gör det svårt att jämföra resultaten fr.o.m. 1999 med tidigare års resultat.

Totalskörden för *potatis för stärkelse* har beräknats till 298 000 ton, vilket är 9 % högre än föregående års totalskörd. I totalskörden ingår även potatis för stärkelse som ska bli utsäde.

Enligt Nordic Sugar blev 2011 års totalskörd av *sockerbetor* 2 493 200 ton. Det innebär en ökning med 26 % jämfört med föregående år. Ökningen innebär en återgång till den skördenivån som bärgades i början av 2000-talet. Odlingsarealen ökade 4 % sedan föregående år.

Om statistiken

Hektar- och totalskördar

Skördestatistik

Sedan lång tid tillbaka har uppgifter om skördar inom jordbruket redovisats varje år i Sverige. Skördeuppskattningar enligt den s.k. objektiva metoden infördes i början av 1960-talet, genomfördes av SCB och utformades främst för skörde-skadeskyddets behov av statistik som beräkningsunderlag. Därigenom

uppfylldes i huvudsak även andra behov av skördestatistik. Det statliga skörde-skadeskyddet upphörde efter 1987 års skörd då ansvaret övertogs av Lantbrukarnas riksförbund (LRF). När även detta skydd avvecklades 1995 åtog sig staten att ha ett övergripande ansvar för skörde-skador av naturkatastrofkaraktär.

Under andra hälften av 1990-talet förändrades undersökningsmetoderna och den s.k. objektiva metoden med provtagningar i fält används inte längre. För *spannmål*, *trindsäd* och *oljeväxter* baseras skördestatistiken fr.o.m. 1998 på intervjuundersökningar med ett urval av jordbrukare. Fr.o.m. 2005 kan jordbrukarna även välja att skicka in uppgifterna via internet.

Fr.o.m. 1995 ingår även *oljeväxterna* i intervjuundersökningen om skördens storlek. Tidigare erhöles uppgifterna från Jordbruksverkets Oljeväxtkontor.

För *sockerbetor* erhålls uppgifter från Nordic Sugar. Framtagning av skördestatistik för *potatis* med hjälp av provgrävningar ersattes 1999 med en postenkätundersökning. Även andra metodförändringar gjordes vilket gör att jämförelser mellan senare års resultat och uppgifter från åren före 1999, bör göras med försiktighet. Potatisodlarna kan numera lämna uppgifter via telefonintervju eller internet.

SCB:s objektiva skördeuppskattningar utfördes i *slättervall* i full skala t.o.m. 1992. Av besparingsskäl genomfördes successiva förändringar av undersökningen. Under 1993 gjordes skattningar endast för första skörden. Tidigare hade även vallåterväxten undersökts. För 1995–1997 redovisades endast uppgifter för första skörden och då bara på riksnivå. Fr.o.m. 1998 och fram t.o.m. 2001 genomfördes inga undersökningar för skörd av slättervall. Ett ökat intresse för skörd av slättervall gjorde att framtagning av statistik återupptogs fr.o.m. 2002, nu baserat på postenkäter och telefonintervjuer. Fr.o.m. 2008 har lantbrukarna möjlighet att lämna uppgifter via telefonintervju och via internet.

Omfattning

För 2011 års undersökning i spannmål, trindsäd och oljeväxter uttogs genom sannolikhetsurval totalt 4 381 jordbruksföretag fördelade

på 101 skördeområden (SKO) av rikets samtliga 106 SKO. Undantag gjordes för fem fjällbygdsområden där praktiskt taget ingen odling av spannmål, trindsäd eller oljeväxter förekommer. Uppgifter inhämtades om skörden för nio spannmålsgrödor inklusive majs, samt för skörden av trindsäd och oljeväxter. Med trindsäd avses baljväxter som odlas för frönas skull till mogen skörd, främst arter och åkerbönor.

För 2011 års skördeundersökning i potatis uttogs 1 113 jordbruksföretag med odling av matpotatisodlare respektive 188 företag med odling av stärkelsepotatis. I undersökningen om slättervall drogs ett urval om 1 000 lantbruksföretag.

Samtliga urvalen drogs bland de jordbruksföretag som år 2011 brukade mer än 5 hektar åkermark.

Bearbetning

Jordbrukarna kan lämna sina skördeuppgifter på en särskild internetsida eller via telefonintervjuer utförda av SCB:s intervjuare. I undersökningen om skörd av *spannmål, trindsäd och oljeväxter* inhämtas uppgifter om bärgade kvantiteter av varje gröda och vilken vattenhalt uppgiften avser. Dessutom inhämtas uppgifter om obärgade arealer. För spannmål omräknas uppgiven kvantitet till 14,0 % vattenhalt. För trindsäd omräknas vattenhalten till 15,0 % och för oljeväxter till 9,0 %.

I undersökningen om potatisskörden inhämtas uppgifter om skördad kvantitet och obärgade arealer. Reducering av den skördade kvantiteten för små, gröna och rötskadade knölar görs med hjälp av standardtal. Innan *matpotatisen* når konsumenten orsakar t.ex. lagringsförluster ytterligare svinn som dock inte beaktas vid skördeberäkningen.

Undersökningen om skörden av *slättervall* har begränsats till att endast omfatta slättervall, första skörd samt återväxt på slättervallen. Återväxt som tillvaratagits genom bete eller rena betesvallar ingår inte. Det är alltså inbärgad skörd som skattats. Redovisning sker av hektarskörd och total första skörd, hektarskörd och total skörd av återväxt samt hektarskörd och total skörd för hela den inbärgade vallskörden. Vid flera återväxtskördar är dessa

sammanslagna och redovisas som en återväxtskörd. Återväxtskörden per hektar beräknas utslagen på den totala slättervallarealen, dvs. hela arealen och inte enbart den där återväxten tillvaratagits. Dessutom redovisas slättervallens respektive betesvallens andel av total vallareal.

Uppgifterna om hektarskörd av spannmål, trindsäd, oljeväxter, potatis och slättervall avser företag vilkas totala åkerareal är mer än 5,0 hektar. Uppgifterna om totalskörd avser dock företag som är med i Lantbruksregistret. Skattningen av hektarskörd görs för skördeområden, län, produktionsområden och hela riket. Beräkningarna baseras på skördeuppgifter från ekologiskt och konventionellt odlade arealer utifrån den fördelning av odlingen som finns i landet. Eftersom den ekologiska odlingen normalt ger lägre skörd per hektar än den konventionella bör andelen ekologisk odling för respektive gröda och område tas i beaktande när skördenivåerna analyseras.

För undersökningen om skörd av spannmål, trindsäd och oljeväxter blev bortfallet 7 %. Bortfallet i potatisundersökningarna uppgick till 7 % för matpotatis respektive 3 % för stärkelsepotatis. Bortfallet i vallundersökningen var 11 %. Bortfallet bedöms inte leda till några systematiska fel.

Totalskördeberäkningarna utgår från erhållna hektarskördar för olika grödor vilka multipliceras med motsvarande arealer. Vid den slutliga skattningen av totalskördar används slutlig statistik om grödarealer publicerad i det Statistiska meddelandet ”Jordbruksmarkens användning 2011” (JO 10 SM 1201). Dessa arealuppgifter är dock uppgivna tidigt på våren och avviker ibland från de arealer som inför hösten är aktuella för tröskning. Exempelvis har relativt stora arealer som redovisas som vårkorn, havre, blandsäd, majs och arter skördats som grönfoder. Denna typ av avvikelser mellan uppgivna arealer och arealer avsedda för tröskning har bidragit till att skördestatistikens arealer i större eller mindre utsträckning avviker från de arealer som redovisas i arealstatistiken (se kap 3). Inom skördestatistiken redovisas både arealer avsedda för tröskning och arealer

skördade som grönfoder. En annan skillnad är att blandsäd i arealstatistiken avser stråsädesblandningar medan blandsäd i skördestatistiken avser stråsädesblandningar och stråsäd/baljväxtblandningar. Vidare särredovisas arter och åkerbönor i skördestatistiken medan de samredovisas i arealstatistiken. I nedanstående tablå visas arealstatistikens och skördestatistikens uppgifter för olika grödor samt den procentuella skillnaden dem emellan. Skördestatistikens arealuppgifter avser här grödarealer exklusive arealer skördade som grönfoder och är avrundade till jämna tiotal.

Skillnader mellan arealer redovisade i arealstatistiken och i skördestatistiken frånräknat arealer skördade som grönfoder, 2011

Gröda	Areal, hektar, enligt		Skillnad %
	Arealstatistiken	Skördestatistiken exkl. grönfoder	
Höstvete	349 793	349 500	-0,1
Vårvete	66 986	65 560	-2,1
Höstråg	24 094	23 920	-0,7
Höstkorn	14 370	14 180	-1,3
Vårkorn	313 459	308 840	-1,5
Havre	181 170	175 560	-3,1
Rågvet	24 215	24 020	-0,8
Blandsäd ¹	18 676	22 720	+21,7
Majs ²	15 829	2 090	-86,8
Arter ³	32 506	15 890	-2,1
Åkerbönor ⁴		15 920	
Höstraps	56 600	56 590	-0,0
Vårrops	36 112	36 110	-0,0
Höstrybs	395	400	+1,3
Vårrys	1 781	1 710	-4,0
Oljelin	14 743	14 620	-0,8
Slättervall ⁵	1 139 695	917 620	+0,1
Betesvall		152 740	
Ej utnyttjad vall		70 530	

- 1) I skördestatistiken ingår även stråsäd/baljväxtblandningar skördade som mogen gröda.
- 2) Merparten av majsarealen skördas som grönfoder.
- 3) I arealstatistiken ingår även åkerbönor m.m.
- 4) I arealstatistiken samredovisas åkerbönor med arter m.m.
- 5) I arealstatistiken samredovisas slätter- och betesvall.

Normskördar

Syftet med normskördeberäkningarna är att visa den skörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser. Sedan början av 1960-talet har SCB årligen beräknat normskördar för de vanligaste spannmåls- och oljevåxtgrödorna samt för potatis och sockerbetor. Från och med 2007 redovisas även normskördar för höstkorn, rågvete, blandsäd, arter och oljelin. Normskördar redovisas för skördeområden (SKO), län, produktionsområden och hela riket. För varje område och gröda beräknas en normskörd, förutsatt att grödan odlas i nämnvärd omfattning. Uppgifterna i tabell 4.8 avser 2011 års normskördar och finns redovisade i ”Normskördar för skördeområden, län och riket 2011” (JO 15 SM 1101). Där redovisas även femårsmedelvärden för konventionell skörd per hektar.

Annan publicering

Slutliga resultat från skördeundersökningarna rörande hektar- och totalskördar redovisas i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 16 SM 1201. Redovisning sker här också av skörd till grönfoder, obärgade arealer samt av arealer skördade som grönfoder.

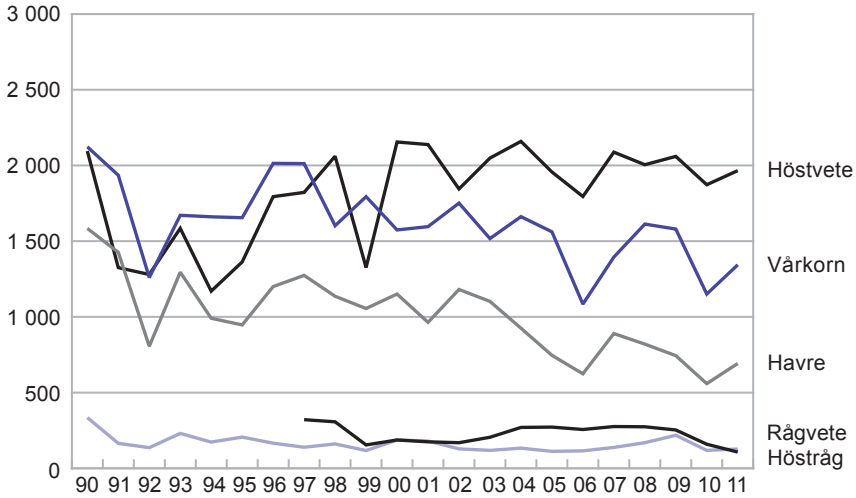
Normskördar publiceras årligen i Statistiska meddelanden serie JO. Normskördar för år 2012 finns redovisade i JO 15 SM 1201.

Publikationerna för senare år är tillgängliga på SCB:s eller Jordbruksverkets webbplatser (www.scb.se respektive www.jordbruksverket.se).

Delar av statistiken publiceras också i Jordbruksverkets statistikdatabas (www.jordbruksverket.se) och i Statistikdatabasen, i anslutning till SCB:s webbplats.

Figur 4A**Totalskördar av spannmål 1990–2011, 1 000-tal ton***Total production of cereals*

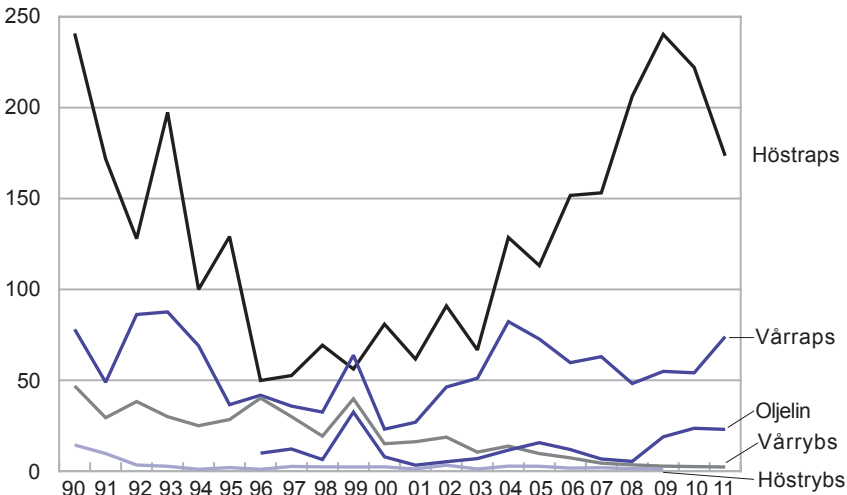
1 000-tal ton

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Figur 4B**Totalskördar av oljeväxter 1990–2011, 1 000-tal ton***Total production of oilseed crops*

1 000-tal ton

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.1
Spannmål 2011. Hektarskörd, kg/ha¹
Cereals. Yield per hectare

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Höst- korn	Vår- korn	Havre	Råg- vete	Bland- säd
<i>Län</i>								
Stockholms	3 870	3 430	3 460	3 100
Uppsala	3 900	3 210	3 280	..	3 630	3 210
Södermanlands	4 700	3 950	4 110	4 190	3 830	3 190
Östergötlands	5 560	4 060	5 840	4 980	4 930	3 890	4 580	3 230
Jönköpings	3 420	3 750
Kronobergs	..	4 250	3 290	3 880
Kalmar	4 840	4 510	..	3 560	3 590	3 070	4 170	2 820
Gotlands	3 990	4 450	3 280	2 920	3 640	3 520	3 770	..
Blekinge	5 860	5 690	4 500
Skåne	7 470	5 370	6 340	5 600	5 710	5 010	5 200	..
Hallands	5 710	3 390	4 480	3 920	4 910	..
Västra Götalands	5 220	3 610	4 100	4 690	4 460	4 120	4 430	3 190
Värmlands	3 910	3 990	3 210	3 010
Örebro	4 490	4 850	4 570	4 790
Västmanlands	4 500	3 520	4 180	4 130
Dalarnas	4 990	3 290	3 540	3 420
Gävleborgs	..	3 690	2 530	2 770
Västernorrlands	1 860
Jämtlands	2 800
Västerbottens	2 730
Norrbottens	1 070
<i>Produktionsområden</i>								
Gss	7 500	5 100	6 450	5 780	5 620	4 630	5 160	..
Gmb	5 690	4 620	5 690	3 870	4 520	3 950	4 650	3 040
Gns	5 460	3 950	4 850	4 860	4 880	4 350	4 630	3 460
Ss	4 250	3 840	3 520	..	3 930	3 970	3 970	2 960
Gsk	4 800	3 010	3 820	3 580	3 700	2 860
Ssk	4 470	3 400	3 150	3 070	..	2 880
Nn	..	3 820	2 540	2 300
Nö	2 140	1 240
<i>Hela riket</i>								
2011	5 630	3 980	5 290	4 600	4 350	3 940	4 460	3 060
2010	5 660	4 070	4 870	4 640	3 930	3 530	4 420	2 990
2009	6 310	4 570	5 960	5 570	4 600	4 000	4 750	3 480
2005	6 630	4 910	5 270	5 800	4 260	3 870	5 420	3 450
2000	6 030	5 040	5 370	5 030	3 920	3 910	4 550	3 430
1990	6 480	5 160	4 700	.. ²	4 490	4 260	.. ²	.. ²

1) Före årgång 2005 av Jordbruksstatistisk årsbok avsåg redovisade uppgifter 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

2) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.2
Spannmål 2011. Totalskördar, ton¹
Cereals. Total production

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Höst- korn	Vår- korn	Havre	Råg- vete	Bland- säd
<i>Län</i>								
Stockholms	51 500	5 200	30 200	12 700
Uppsala	118 700	32 400	3 700	..	111 000	27 700
Södermanlands	113 300	16 900	49 000	40 000	6 900	4 900
Östergötlands	292 500	16 100	16 400	5 000	73 300	30 900	13 500	6 700
Jönköpings	17 900	19 900
Kronobergs	..	3 100	7 100	12 500
Kalmar	53 200	6 300	..	9 000	34 800	9 900	11 300	3 700
Gotlands	38 800	14 900	3 100	7 200	48 300	4 700	6 200	..
Blekinge	16 800	6 700	15 300
Skåne	737 600	38 800	73 600	28 600	439 200	42 800	19 600	..
Hallands	48 200	13 200	91 600	31 200	15 500	..
Västra Götalands	325 200	32 900	15 700	7 300	174 700	277 500	18 800	26 600
Värmlands	12 200	8 500	29 500	34 300
Örebro	53 500	35 800	60 500	66 600
Västmanlands	72 800	22 800	67 400	55 200
Dalarnas	9 200	4 400	27 500	13 200
Gävleborgs	..	3 200	23 700	9 900
Västernorrlands	6 100
Jämtlands	5 900
Västerbottens	20 500
Norrbottnens	4 200
<i>Produktionsområden</i>								
Gss	634 400	40 200	38 300	19 000	380 400	46 800	21 500	..
Gmb	229 700	33 100	39 300	27 500	193 800	20 300	27 300	5 300
Gns	577 300	39 700	30 000	11 800	200 400	245 000	25 100	22 000
Ss	413 600	116 100	11 800	..	331 600	217 400	14 700	14 200
Gsk	64 100	17 200	117 500	109 300	14 300	17 200
Ssk	34 300	12 900	50 500	43 900	..	6 300
Nn	..	2 500	36 700	7 400
Nö	24 400	1 700
<i>Hela riket</i>								
2011	1 965 800	260 900	126 500	65 200	1 343 900	692 000	107 200	68 900
2010	1 873 100	269 900	117 600	81 200	1 151 100	559 300	158 700	68 600
2009	2 060 100	217 800	218 400	101 100	1 579 800	744 200	252 700	67 800
2005	1 957 000	289 800	112 300	31 000	1 561 900	746 300	271 500	80 800
2000	2 129 400	242 500	185 100	60 000	1 555 400	1 137 700	185 100	109 000
1990	2 070 400	146 400	330 800	.. ²	2 097 900 ³	1 565 800	.. ²	.. ²

1) Före årgång 2005 av Jordbruksstatistisk årsbok avsåg redovisade uppgifter 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

2) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

3) Avser höst- och vårkorn.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.3**Majs, ärter och åkerbönor 2011. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton¹***Grain maize, peas and field beans. Yield per hectare and total production*

Område	Majs		Ärter		Åkerbönor	
	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton
<i>Län</i>						
Stockholms	2 550	2 400
Uppsala	2 560	5 700
Södermanlands	3 070	2 400	3 030	2 700
Östergötlands	3 660	9 400	3 470	13 800
Jönköpings
Kronobergs
Kalmar	3 190	2 500
Gotlands	3 210	3 700
Blekinge
Skåne	7 870	9 800	3 690	3 900
Hallands
Västra Götalands	1 810	5 200	3 470	23 800
Värmlands	1 810	900
Örebro	3 450	3 600
Västmanlands	2 560	3 400
Dalarnas	–	–
Gävleborgs
Västernorrlands
Jämtlands	–	–	–	–
Västerbottens	–	–	–	–
Norrbottnens	–	–
<i>Produktionsområden</i>						
Gss	8 200	13 000	2 310	1 700	3 810	4 200
Gmb	3 180	7 300
Gns	2 730	13 500	3 480	33 400
Ss	2 670	17 400	2 920	8 600
Gsk	3 070	4 300
Ssk	2 190	1 800
Nn
Nö	–	–
<i>Hela riket</i>						
2011	8 020	16 000	2 690	42 800	3 330	53 000
2010	5 610	7 300	2 390	54 000	2 380	31 100
2009	6 400	8 300	3 000	48 900	3 280	26 100
2005	.. ²	.. ²	2 710	65 400	2 320	14 900
2000	.. ²	.. ²	2 660	67 400	.. ³	.. ³
1990	.. ²	.. ²	.. ⁴	.. ⁴	.. ³	.. ³

1) Vid 14,0 % vattenhalt för majs och vid 15,0 % vattenhalt för ärter och åkerbönor.

2) 2007 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

3) 2004 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

4) 1996 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.4

Oljevaxter 2011. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton¹*Oilseed crops. Yield per hectare and total production*

Område	Höstraps		Vårtraps		Höstrybs		Vårrybs		Oljelin	
	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton
<i>Län</i>										
Stockholms	1 920	5 400
Uppsala	2 350	2 800	2 100	15 600
Södermanlands	2 690	5 000	2 250	8 700	1 500	1 800
Östergötlands	3 010	13 600	2 000	7 600	1 830	12 200
Jönköpings
<i>Kronobergs</i>										
Kalmar	3 220	10 500
Gotlands	2 580	9 300	2 170	2 900
Blekinge	3 390	2 200
Skåne	3 300	110 000	1 930	2 800
<i>Hallands</i>										
V:a Götalands	2 540	11 000	1 880	11 900	1 240	4 500
Värmlands	2 020	1 800
Örebro	2 480	2 400	2 210	6 300
Västmanlands	1 700	1 000	2 160	7 500
<i>Dalarnas</i>										
Gävleborgs
Västernorrlands
Jämtlands
Västerbottens
<i>Norrbottnens</i>										
..
<i>Produktionsområden</i>										
Gss	3 300	82 200	1 940	3 500
Gmb	3 130	47 100	2 160	4 100
Gns	2 760	22 600	1 940	16 400	1 650	16 200
Ss	2 370	13 600	2 120	43 900	1 380	4 900
Gsk	2 940	6 800	1 910	3 800
Ssk	2 020	2 400	1 620	1 300
Nn
Nö
<i>Hela riket</i>										
2011	3 070	173 500	2 050	74 000	1 340	2 300	1 570	23 000
2010	3 090	222 100	1 520	54 100	1 840	900	1 130	2 500	1 250	23 600
2009	3 540	240 300	1 880	54 900	1 320	2 800	1 900	18 900
2005	3 230	113 100	1 890	72 700	1 880	2 700	1 370	9 700	1 600	15 700
2000	3 250	80 900	2 010	23 100	1 750	2 400	1 550	15 100	770	7 900
1990	2 910	240 800	1 820	77 960	1 770	14 440	1 590	46 910	.. ²	.. ²

1) Vid 9,0 % vattenhalt.

2) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.5**Slättervall. Första skörd, återväxt samt totalt inbärgad vallskörd 2011.****Areal, hektarskörd och totalskörd***Temporary grasses. First cut, regrowth and total production.**Crop area, yield per hectare and total production*

Område	Antal företag	1:a skörd			Återväxt		Inbärgad vallskörd	
		Areal, hektar ¹	Totalt inbärgad skörd, ton ²	Inbärgad skörd, kg/ha ²	Totalt inbärgad skörd, ton ^{2,3}	Inbärgad återväxt, kg/ha ^{2,3}	Totalt inbärgad, ton ²	kg/ha ²
<i>Län</i>								
Stockholms	23	28 070	68 400	2 440	87 400	3 110
Uppsala	28	35 030	83 900	2 390	58 500	1 670	142 400	4 060
Södermanlands	29	33 970	96 500	2 840	169 600	4 990
Östergötlands	38	57 300	170 900	2 980	127 200	2 220	298 100	5 200
Jönköpings	36	62 770	155 800	2 480	120 000	1 910	275 800	4 390
Kronobergs	24	31 970	92 200	2 880	147 800	4 620
Kalmar	28	62 150	166 400	2 680	221 900	3 570	388 300	6 250
Gotlands	24	33 710	97 200	2 880	94 700	2 810	191 900	5 690
Blekinge	8
Skåne	72	81 620	307 700	3 770	243 500	2 980	551 200	6 750
Hallands	39	40 270	143 700	3 570	133 800	3 320	277 400	6 890
Västra Götalands	137	147 320	472 100	3 200	324 700	2 200	796 800	5 410
Värmlands	35	50 210	142 400	2 840	71 400	1 420	213 800	4 260
Örebro	25	26 470	73 800	2 790	113 800	4 300
Västmanlands	15
Dalarnas	24	28 200	95 300	3 380	38 800	1 370	134 000	4 750
Gävleborgs	28	40 910	120 000	2 930	161 500	3 950
Västernorrlands	28	32 870	119 400	3 630	137 600	4 190
Jämtlands	20	30 750	99 700	3 240	143 300	4 660
Västerbottens	38	40 320	115 400	2 860	51 100	1 270	166 500	4 130
Norrbottnens	18
<i>Produktionsområden</i>								
Gss	45	40 670	159 700	3 930	152 400	3 750	312 000	7 670
Gmb	77	104 680	318 600	3 040	337 700	3 230	656 400	6 270
Gns	80	90 880	299 600	3 300	276 500	3 040	576 000	6 340
Ss	124	147 080	399 600	2 720	253 100	1 720	652 700	4 440
Gsk	186	272 940	803 800	2 940	514 500	1 890	1 318 300	4 830
Ssk	69	89 470	274 700	3 070	110 700	1 240	385 400	4 310
Nn	75	101 630	327 200	3 220	95 300	940	422 500	4 160
Nö	61	69 650	211 400	3 040	86 600	1 240	298 000	4 280
<i>Hela riket</i>								
2011	717	917 620	2 805 700	3 060	1 821 200	1 980	4 627 000	5 040
2010	751	894 470	3 082 800	3 450	1 948 800	2 180	5 031 600	5 620
2009	768	888 800	2 946 300	3 320	1 873 700	2 110	4 820 000	5 420
2005	791	803 920	2 674 400	3 330	1 220 900	1 520	3 895 400	4 840
2004	800	754 870	2 481 300	3 290	1 302 900	1 730	3 784 200	5 010
1990 ^{4,5}	2 936	703 700	3 296 200	4 720	1 922 900	2 770	5 219 000	7 490

1) Slättervallarealerna har beräknats genom att i vallundersökningen skatta andelen slättervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall. Dessa andelar har därefter applicerats på den totala vallarealen enligt Jordbruksverkets slutliga grödarealer JO 10 SM 1201.

2) Vattenhalt 16,5 %.

3) Återväxtskörden per hektar har beräknats utslagen på den totala slättervallsarealen, dvs. hela arealen och ej enbart den där återväxten tillvaratagits.

4) För återväxt och inbärgad vallskörd inkluderas även återväxt som tillvaratagits genom bete.

5) SCB:s objektiva skördeuppskattning utfördes i slättervall fram t.o.m. 1992 i full skala.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.6

Potatis och sockerbeter 2011. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton*Potatoes and sugar beets. Yield per hectare and total production*

Område	Matpotatis ¹		Potatis för stärkelse		Sockerbeter ²	
	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton
<i>Län</i>						
Stockholms	–	–
Uppsala	–	–
Södermanlands
Östergötlands	36 190	68 300
Jönköpings	–	–
<i>Kronobergs</i>						
Kalmar	–	–
Gotlands	27 610	25 200	40 940	31 000	56 000	12 500
Blekinge
Skåne	30 720	226 600	37 800	92 100	62 000	45 000
<i>Hallands</i>						
Hallands	32 710	65 900	58 500	50 800
Västra Götalands	27 990	80 000
Värmlands	25 920	12 600	–	–
Örebro	31 840	18 300	–	–
Västmanlands	–	–	–	–
<i>Dalarnas</i>						
Dalarnas	28 440	28 900	–	–
Gävleborgs	16 790	4 200	–	–
Västernorrlands	18 330	2 800	–	–
Jämtlands	–	–	–	–
Västerbottens	18 700	7 100	–	–
Norrbottens	13 120	7 600	–	–
<i>Produktionsområden</i>						
Gss	32 750	180 400
Gmb	29 140	146 800	39 100	235 500
Gns	32 000	135 500
Ss	27 720	36 700
Gsk	25 110	27 200
Ssk	25 740	22 700	–	–
Nn	23 260	23 200	–	–
Nö	15 370	15 000	–	–
<i>Hela riket</i>						
2011	29 130	584 000	39 130	298 000	62 900	2 493 200
2010	27 360	542 900	37 140	273 400	52 100	1 976 200
2009	28 850	568 500	39 900	289 400	60 500	2 405 800
2005	28 200	622 700	38 770	324 600	48 400	2 381 200
2000	26 720	654 400	38 700	325 700	46 900	2 602 200
1990	33 060	834 200	40 090 ³	351 900 ³	55 800	2 775 500

1) Metodförändringar gör att jämförbarheten mellan resultat fr.o.m. 1999 och tidigare års resultat försämrats.

2) Uppgifter fr.o.m. 1995 avser avräknad betmängd. Tidigare år avses bärgad skörd. Detta innebär att jämförbarhet mellan åren försämrats.

3) Uppgifterna för 1990 avser även potatis till råsprit.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken samt Nordic Sugar.

Tabell 4.7
Stärkelse- och sockerhalt i potatis
respektive sockerbetor 1990–2011,
procent
Content of starch in potatoes and content of
sugar in sugar beets

År	Medel- stärkelse- halt, %	Socket- halt, %
2011	19,8	16,8
2010	19,4	17,1
2009	20,6	17,9
2005	20,0	18,4
2000	19,5	17,6
1990	18,4	17,6

Källa: Lyckeby Stärkelsen och Nordic Sugar.

Tabell 4.8
Normskördar 2011, kg/ha
Standard yields per hectare

Område	Spannmål ¹					Havre
	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Höst- korn ²	Vår- korn	
<i>Län</i>						
Stockholms	5 032	3 769	3 899	..	3 597	3 301
Uppsala	5 694	4 436	4 924	..	4 265	4 012
Södermanlands	5 212	4 193	4 163	..	3 946	3 720
Östergötlands	6 140	4 475	5 916	..	4 724	4 383
Jönköpings	5 086	3 229	3 642
Kronobergs	4 703	3 102	3 725
Kalmar	6 159	4 707	3 826	4 818	3 768	3 691
Gotlands	5 166	4 605	3 882	4 478	4 120	3 686
Blekinge	6 247	5 313	3 890	..	4 138	3 823
Skåne	7 636	5 418	6 706	6 381	5 465	5 056
Hallands	6 308	5 012	4 352	..	4 874	4 697
Västra Götalands	5 695	3 477	5 051	5 708	4 311	4 134
Värmlands	4 709	4 242	5 131	..	3 683	3 188
Örebro	5 654	5 051	4 867	..	4 367	4 217
Västmanlands	5 303	3 982	4 001	..	4 244	4 032
Dalarnas	3 950	3 083	3 097
Gävleborgs	3 411	2 495	2 205
Västernorrlands	2 020	1 610
Jämtlands	2 773	2 877
Västerbottens	2 109	1 932
Norrbottnens	2 271	2 540
<i>Produktionsområden</i>						
Gss	7 783	5 573	6 890	6 775	5 602	5 210
Gmb	6 430	4 565	6 096	4 955	4 427	4 100
Gns	5 968	3 835	5 480	6 423	4 724	4 420
Ss	5 385	4 428	4 663	..	4 179	3 885
Gsk	5 282	3 865	4 259	5 469	3 601	3 605
Ssk	4 966	3 567	4 119	..	3 013	2 993
Nn	2 532	2 345
Nö	2 166	1 950
<i>Hela riket</i>						
2011	6 262	4 387	5 695	5 438	4 316	3 996
2010	6 268	4 585	5 711	5 460	4 320	4 016
2009	6 210	4 804	5 626	5 408	4 266	3 967
2005	6 196	5 282	5 567	..	4 248	3 880
2000	6 371	5 000	5 143	..	4 089	3 615
1990	5 750	4 861	4 146	..	3 866	3 821

1) Vattenhalt: Spannmål 14,0 %. Även tidigare års rikssiffror, som i tidigare sammanhang redovisats vid 15,0 % avser nu 14,0 %.

2) 2009 var första året som normskörd för höstkorn varit möjlig att beräkna enligt regressionsmodellen.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.8 (forts.)

Område	Oljeväxter ³				Mat- potatis ^{4,5}	Potatis för stjär- kelse ⁵	Socker- betor
	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs			
<i>Län</i>							
Stockholms	..	1 873	..	1 257
Uppsala	..	2 196	2 154	1 579	19 793
Södermanlands	2 934	2 187	1 949	1 487
Östergötlands	3 412	1 953	..	1 498	32 436
Jönköpings	28 001
Kronobergs	23 879
Kalmar	3 510	1 959	26 293	37 296	50 856
Gotlands	3 190	1 807	..	1 517	30 708	..	41 516
Blekinge	3 746	2 078	21 870	35 037	52 855
Skåne	3 766	1 956	34 114	37 435	54 260
Hallands	3 542	2 135	..	1 825	29 395	..	51 418
Västra Götalands	3 259	1 996	..	1 527	30 044
Värmlands	..	1 863	..	1 120	23 364
Örebro	2 982	2 331	..	1 737	30 695
Västmanlands	..	2 012	..	1 529	23 864
Dalarnas	1 424	25 282
Gävleborgs	1 195	18 577
Västernorrlands	14 577
Jämtlands	17 728
Västerbottens	15 430
Norrbottnens	18 126
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	3 834	1 961	32 236	38 551	52 283
Gmb	3 554	1 924	..	1 547	31 585	36 865	50 233
Gns	3 447	1 967	..	1 556	32 490
Ss	2 923	2 156	1 889	1 327	27 706
Gsk	3 238	2 035	..	1 365	24 742	35 567	46 018
Ssk	2 852	1 944	..	1 405	22 503
Nn	21 614
Nö	16 935
<i>Hela riket</i>							
2011	3 496	2 068	1 884	1 366	29 336	36 644	53 921
2010	3 423	2 144	1 811	1 428	29 374	37 020	52 920
2009	3 300	2 184	1 755	1 479	29 470	36 985	51 703
2005	2 887	2 141	1 496	1 596	31 536	38 426	46 389
2000	2 609	1 720	1 471	1 451	35 146	40 401	46 300
1990	3 050	1 972	2 021	1 761	29 194	36 045	44 843

3) Vattenhalt: Oljeväxter 9,0 %.

4) Avser endast den konsumtionsdugliga delen.

5) För åren 2000–2006 finns viss inverkan från ett tidigare metodbyte vilket medfört att normskördenivåerna är något högre än motsvarande hektarskördar från den ordinarie skördestatistiken enligt den nya metoden. Fr.o.m. 2007 har beräkningen av normskörden anpassats till att gälla den nu använda metodens skördenivå.